

ВИРУСНИ ХЕПАТИТИ

A
B
C
D

КАКВО Е ВИРУСЕН ХЕПАТИТ?

Вирусният хепатит е широко разпространено инфекциозно заболяване, което уврежда черния дроб. Среща се по-често през есенно-зимния период. Засяга предимно млади хора. Познати са няколко типа вирусни хепатити – А, В, С, D, Е.

ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО

Това са вируси от различни групи, със специфични качества и многообразни начини на предаване на инфекцията от болния на здравия човек. **Източник** на заразата е **болният** от хепатит /независимо от тежестта на болестните прояви/ и **вирусоносителят**.

НАЧИНИ НА ПРЕДАВАНЕ НА ЗАРАЗАТА

Хепатит А – причинителят се съдържа в кръвта, дуоденалния сок, изпражненията и по-рядко в урината на болния човек. Основно заразата се предава чрез замърсени ръце, замърсена храна, вода, прибори за хранене.

Хепатит В – причинителят се съдържа в кръвта и тъканните течности и се предава при кръвопреливане, контакт със заразена кръв и кръвни продукти, използване на нестерилни медицински инструменти, използване на общи тоалетни принадлежности, козметични манипулации и полов контакт със заразен партньор. Заразяването може да стане и от болна бременна жена при преминаване на вируса през плацентата към плода.

Хепатит С – причинителят се предава подобно на вируса на Хепатит В.

Хепатит D е заболяване, което се развива само при хора, които преди това са се заразили с вируса на Хепатит В. Предава се по кръвен път.

Хепатит Е е сходен по начина на предаване на Хепатит А, но протича по-тежко.

ПРОТИЧАНЕ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО

Заболяването се развива след скрит период, който продължава при вирусния хепатит А от 15 до 45 дни, а при Хепатит В – от 1-3 до 6 месеца. Заболяването протича с разнообразна клинична картина. При типичните случаи се разграничават три стадия: начален, жълтеничен и възстановителен. Най-често започва със смущения в храносмилателната система – тежест и болка под лъжичката и в дясното подребрие, повдигане, повръщане и силно намаляване на апетита. По-рядко началото наподобява грип с повишаване на температурата до 39⁰ С, главоболие, зачервено гърло, обща отпадналост. Понякога се наблюдават кожни обриви, подобни на уртикария и ставни болки. Посочените оплаквания продължават няколко дни и към тях се добавят пожълтяване на очните лигавици и кожата, потъмняване на урината и избледняване на изпражненията.

Заболяването може да протече и без жълтеница или с внезапна поява на жълтеница. Ето защо при всяко съмнение за заболяване от вирусен хепатит трябва да се направи консултация с лекар. Лечението на болните се извършва задължително в болница, с оглед неразпространяване на заразата.

НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ЗА ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ ЗАБОЛЯВАНЕ:

- Спазване на лична и обществена хигиена и хигиена при приготвянето на храната.
- Изхвърляне на битовите отпадъци само в определените за това места.
- Избягване употребата на чужди тоалетни принадлежности за бръснене, ножички и други режещи инструменти.
- Ползване на кондоми при полов акт.
- Ползване на индивидуални спринцовки от лицата, употребяващи венозни наркотици.

КАКВО ДА СЕ ПРАВИ ПРИ ЗАБОЛЯВАНЕ?

Когато в семейството се открие болен от вирусен хепатит, той трябва да постъпи в болница за лечение и изолация. Членовете на семейството, които са били в контакт със заразения, подлежат на наблюдение за срок от 45 дни.

Вирусите, попаднали в околната среда, остават жизнеспособни с месеци, затова грижливата дезинфекция е от първостепенно значение за предпазване от заразяване.

Веднага след хоспитализирането на болния, в дома му трябва да се извърши следното:

- Изваряване на съдовете, приборите за хранене и тоалетните принадлежности в продължение на 30 мин. или обработването им с дезинфектант.
- Изпиране на личното и постелното бельо при висока температура с подходящи дезинфектанти (кислородосъдържащи перилни препарати, белина и др.).
- Избърсване на пода с 3% разтвор на хлорамин или 10% разтвор на белина.
- Всички членове на семейството следва да спазват строга лична хигиена.

На контактните деца до 17 годишна възраст се провежда профилактика с гама-глобулин.

По време на медицински преглед или зъболечение преболелите хепатит следва да уведомят лекуващия лекар за прекараното заболяване.

ИМУНОПРОФИЛАКТИКА НА ВИРУСНИЯ ХЕПАТИТ

Най-сигурното средство за предпазване от заболяване е имунизацията. Засега има ваксини само срещу **Хепатит А** и **Хепатит В**. Ваксината срещу Хепатит В у нас е задължителна от 1992 г. и се поставя на всички новородени. За лица извън тази възраст, имунизацията е препоръчителна и е срещу заплащане. Ваксината срещу Хепатит А е препоръчителна и също срещу заплащане.